

є недостатніми для забезпечення виконання заходів обласної та державної програм дитячого відпочинку і оздоровлення, які розраховані до 2008 року.

На сьогоднішній день недостатньо використовуються природні ресурси місць розташування таборів. Частина їх закрита, чи працює не на повну потужність. Частіше всього це пов'язано зі скрутним фінансуванням чи його відсутністю взагалі. Особливої уваги потребує удосконалення роботи наметових таборів, пріоритетами яких є мобільність та низька собівартість путівок. Важливе місце повинно бути відведено оздоровленню дітей із сільської місцевості. Потребує більшої уваги розширення сфери оздоровлення дітей – сиріт та дітей з малозабезпечених родин. Для них плануються тематичні зміни, досвід проведення яких в області доволі потужний. Пріоритетним напрямом є програмний підхід до виховного процесу. З цією метою треба спланувати фахові конкурси педагогічних проєктів.

Але перспективи розвитку дитячого оздоровчого туризму на Николаївщині доволі хороші. Це пов'язано з вигідним географічним положенням регіону, близькістю до морських просторів, наявністю розгалуженої інфраструктури, а також економічним підйомом області.

Зміни рівня фізичної працездатності студенток молодших курсів під впливом занять аеробікою і туризмом.

НАПРЯМКИ ВИКОРИСТАННЯ РЕКРЕАЦІЙНОГО ТУРИСТСЬКО-КРАЄЗНАВЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

БОРИС ПАНГЕЛОВ, БОРИС ЧЕРНОВ

Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім.Г.Сковороди

За останні 30 років такі основні поняття як “рекреація”, “туризм”, “краєзнавство”, “вільний час”, “відпочинок” зазнали суттєвих змін. Нині нове і не зовсім раніше зрозуміле поняття “рекреація” вільно почуває себе у змісті шкільних підручників, а “туризм” як ефективний вид активного відпочинку і патріотичного виховання учнівської молоді та трудящих, нині впевнено використовується як економічне явище, як діяльність і як форма розумового і фізичного виховання, як популярна форма організації відпочинку в рідному краї й за межами країни.

Крім того, у людей нині все більше залишається часу на всебічний саморозвиток особистості й на відпочинок. Щоб задовольнити всі потреби рекреантів, потрібне вивчення природно-ресурсного потенціалу як адміністративної області в цілому, так і окремих її адміністративних районів. Звичайно, у першу чергу, це торкається мальовничих ландшафтів, цікавих об'єктів природи, археології та історико-культурних пам'яток, які є найбільш цікавими як для туристів, так і для відпочиваючих.

Але одразу виникають проблеми: посібники і путівники відсутні, не має відповідних кадрів – організаторів туристсько-краєзнавчої роботи на місцях. Наприклад, у Київській області їх готують тільки в Переяслав-Хмельницькому

ДПУ ім.Г.Сковороди. Тут створена навчально-методична лабораторія “Регіональні особливості розвитку оздоровчо-спортивного туризму та красназвчої роботи”. Основна діяльність лабораторії спрямована на створення і запровадження у вищих навчальних закладах регіону багатоступеневої системи спортивного і оздоровчого туризму, красназвчої роботи в рамках підготовки майбутніх учителів до організації та проведення активної туристської діяльності в шкільних і позашкільних закладах. Це здійснюється з метою формування і утвердження серед учнів здорового способу життя, виховання патріотизму і любові до рідного краю.

Головна мета лабораторії полягає у реалізації державної політики України в галузі туризму, у розвитку спортивної майстерності зі спортивно-оздоровчого туризму.

Введено курси “Основи туризму і красназвства” на природничо-географічному факультеті, вже є перші розрядники зі спортивного туризму. Разом з тим, на сьогоднішній день відсутня єдина концепція розвитку рекреаційно-туристського і красназвчого потенціалу Київщини. Обласна адміністрація, на жаль, не відчула важливий економічний ефект від розвитку туристсько-оздоровчої роботи і красназвства.

Певна активність у проведенні туристсько-красназвчої роботи серед учнів окремих загальноосвітніх шкіл зводиться до проведення одноденних, рідше дводенних мандрівок або до організації автобусних поїздок в історико-культурні центри.

Туристський похід - це не тільки пройдені кілометри. Це мандрівка через ліси і лани, через пагорби і яри, уздовж річок, озер чи водосховищ, історичних та культурних пам'яток. Туристи весь час спостерігають, відкривають для себе нове, ще не бачене і, звичайно, відчувають фізичну й естетичну насолоду. Окрім цього, кожен пізнає себе, своїх товаришів по походу, можливо стає кращим, добрішим, уважнішим і більш освідченим.

За цих умов потрібна фахова підготовка вчителів і інших працівників туристичної діяльності, навчання учнів абетці туристсько-красназвчої роботи. Все це в умовах трансформації суспільних відносин, умовах господарювання, наступних наукових розробках щодо обґрунтування підготовки і перепідготовки організаторів туристсько-красназвчої роботи, обслуговуючого персоналю, працівників органів управління, знаходження коштів на покращення відповідної бази, структури послуг та ін. На жаль, але з коштами на туризм поки що ні держава, ні “нові українці” розлучатися не збираються.

На порядку денному нині є необхідність вивчення соціально економічних умов характеру і змісту діяльності людей не тільки під час відпочинку, а й у туристському поході.

Саме тому, розробляючи маршрути туристсько-оздоровчих та пізнавальних походів, прогулянок, екскурсій слід враховувати наявний у рідному краї ресурсний потенціал – тобто всю сукупність природних, культурно-історичних і соціально-економічних можливостей для рекреаційної діяльності в кожному регіоні, зокрема й у Київській області. Враховується при цьому і

рекреаційна освоеність території, і рекреаційна інфраструктура, вивчаються рекреаційні потоки і рекреаційні навантаження на окремі природні об'єкти тощо.

ВИБІР ВОДНОГО СПОРЯДЖЕННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ БЕЗПЕКИ ВОДНИХ МАНДРІВОК

ЛЮБОВ ЧЕХОВСЬКА, ІРИНА ПІДЛУЖНА

Львівський державний інститут фізичної культури

У зв'язку із збільшенням чисельності любителів водних туристських мандрівок, поступовим зростанням складності сплавів загострилася проблема дотримання належного рівня безпеки походів. Для сучасного туризму, на жаль, є типовою ситуація відсутності контролю за організацією туристських сплавів з боку дорадчих і контрольних органів. Правова діяльність Маршрутно-кваліфікаційної комісії (МКК) і Контрольно-рятувальної служби (КРС) не дозволяє заборонити здійснення недостатньо підготованих мандрівників, з точки зору дотримання безпеки.

Саме тому, є потреба зміни заходів, спрямованих на запобігання виникнення надзвичайних ситуацій. Найбільш дієвим, на нашу думку, є надання вичерпної і науково обґрунтованої інформації по застосуванню спеціалізованого спорядження для водних мандрівок групами туристів. Окрім того, розвиток туристських заходів призводить до потреби універсалізації та уніфікації вимог до туристського спорядження. Це використовується спортсменами як під час змагань, так і мандрівок.

З початку існування водного туризму, не вщухають суперечки, щодо умов застосування рятувальних жилетів при подоланні складних перешкод. Туристи-практики мають радикально протилежні точки зору, щодо необхідності застосування "малих і велико-літражних" рятувальних жилетів. Природа виникнення аварійних ситуацій у водному туризмі така, що не дозволяє застосовувати аварію і суб'єктивну оцінку її причин для надання рекомендацій технічного застосування спорядження.

Враховуючи це, науково обґрунтований експеримент – є актуальним для встановлення меж застосування спеціалізованого спорядження.

Особливості застосування різнолітражних жилетів у практиці змагань свідчить про порушення декларативних норм щодо об'єму рятувальних жилетів спортсменами велико-інерційних плавзасобів (байдарок, каяків).

Перш за все, це спортсмени-слаломісти, представники веслувального слалому, які приймають участь у Чемпіонатах України в складі збірних команд. Володіючи великим технічним арсеналом роботи з веслом, а також застосовуючи спорядження притаманне для веслувального слалому, дані спортсмени використовують виключно малолітражні рятувальні жилети до 8 літрів. У той час у правилах змагань з техніки водного туризму є задекларована, на нашу думку, нічим не підтверджена вимога щодо застосування 18-24 літрових жилетів. Подібний дисонанс практики і норм часом використовується